

عربی (بان قرآن (۲)

۱- گزینه «۴»

(فدیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲)

قدم: تقدیم کرد / الامر بالمعروف: امرکننده به نیکی / مواعظ قیمه: پندهای ارزشمندی / لشباب: به جوانانی / یمشون: راه می‌رفتند / فی الأرض: در زمین / بالمرح: با ناز و خودپسندی و شادمانه

۲- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری، ترجمه، صفحه ۱۹)

«سل» پیرس / «المصانع»: انبارهای آب / «زکبا»: سوارانی / «تهیم»: تشنه و سرگرداند (سرگردان می‌شوند) / «فی الفلوات»: در بیابان‌ها

۳- گزینه «۲»

(فدیه علی پور، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مرغ مگس به‌خاطر سرعت حرکت دوبالش صدایی ایجاد می‌کند.
گزینه «۳»: آزموده‌شدگان را نیازماید زیرا شما از این مسئله پشیمان خواهید شد.
گزینه «۴»: ما باید در انجام کارهای مهم و اعمال شایسته مشتاق باشیم.

۴- گزینه «۴»

(فدیه علی پور، ترجمه، صفحه ۱۴)

ترجمه درست عبارت: «دشمنی دانا بهتر از دوستی نادان است.»

۵- گزینه «۳»

(منیره فسروی، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دو تیم قوی هستند و هرکس اولین گل را بزند به نظرم موفق می‌شود.
گزینه «۲»: دانشمندان نهنگ آبی را از بزرگ‌ترین موجودات زنده در جهان به شمار می‌آورند.

گزینه «۴»: آیا می‌دانی لجه‌های یک نوع از پرندگان از یک منطقه به منطقه‌ای دیگر فرق دارد؟

۶- گزینه «۱»

(منیره فسروی، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت:

«صدای کسی که بدون دلیلی منطقی آن را بالا می‌برد به صدای خر تشبیه می‌شود.»

۷- گزینه «۲»

(علیرضا قلی‌زاده، تعریب، صفحه ۱۳)

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أُنزل» ماضی و نادرست است، «سکینه» چون ضمیر «ه» به آن اضافه شده، نادرست است و نیز «رسوله» مفرد آمده و هم ضمیر «ه» اضافه تعریب شده است.
گزینه «۳»: «كَانَ يُنْزِلُ»، نادرست است.
گزینه «۴»: «أُنْزِلَ» چون ماضی است، نادرست می‌باشد.

۸- گزینه «۴»

(معمور عاشوری‌روپی، لغت، صفحه ۲۶)

در گزینه «۴» کلمات متضادی وجود ندارند.
معنای گزینه «۴»: «دوست راستگو کسی است که در عیبت، تو را پند دهد و در نبود، تو را پاس بدارد.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَجَنَّتِي»: دوستانم / «عُدَاتِي»: دشمنانم، متضاد هستند.
معنای گزینه «۱»: سعدی شیرازی می‌گوید: دوستانم مرا ترک کردند همان‌طور که دشمنانم می‌خواهند.
گزینه «۲»: «يَنْفَع»: سود می‌رساند / «يَضُرُّ»: زیان می‌رساند، متضاد هستند.
معنای گزینه «۲»: از همنشینی با احمق پرهیز، زیرا او می‌خواهد به تو سود برساند پس به تو زیان می‌رساند.

گزینه «۳»: «بُعْد»: دوری یا «قُرْب»: نزدیکی و «عَذَابًا» و «السَّلامَة» با هم متضاد هستند.

معنای گزینه «۳»: حافظ در دوری دوست، رنج و در نزدیکی‌اش سلامتی را می‌بیند.

۹- گزینه «۱»

(معمور عاشوری‌روپی، لغت، صفحه ۲۵)

گزینه درست را درباره مفردات بر حسب توضیحات مشخص کنید:

معنای گزینه «۱»: بانمک: کسی که شکلش و سخنش و گفتارش و رفتارش، تو را به شگفتی وامی‌دارد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: باران: قطره‌های جاری از دو چشم بر چهره انسان است. (این تعریف نادرست است).
گزینه «۳»: ساحل: از امنیت در کشور محافظت کننده است و مانع تخلفات می‌شود. (این تعریف نادرست است).

گزینه «۴»: آه: ظرفی است که به‌وسیله آن چای، آب و شیر و ... نوشیده می‌شود. (این تعریف نادرست است).

۱۰- گزینه «۴»

(معمور عاشوری، دویی، حرکت گذاری، صفحه ۲ و ۳)

در گزینه «۴»، این دو کلمه حرکت‌های نادرستی دارند؛ تَنَكَبَر، الآخرین.

شکل درست این کلمات، تَنَكَبَّر و «الآخرین» هستند.

نکته مهم درسی:

سؤالات ضبط حرکات معمولاً از باب‌های ثلاثی مزید و اسم فاعل‌ها طرح می‌شوند، بنابراین باب‌های ثلاثی مزید و اسم فاعل‌ها را به‌خوبی یاد بگیرید و حرکات آن‌ها را بخاطر بسپارید.

■ ترجمه متن:

از مسئولیت‌های مهم زنان در جهان، همان توجه به خانواده است. امور اخلاقی و امور رفتاری را که آن‌ها را در خارج از خانه‌ها مشاهده می‌کنیم نتیجه دانه نخستینی است که مادر در خانه آن را کاشته است. مادران در ذهن کودکان خود هدف‌هایی را ترسیم می‌نمایند که در زندگی‌شان، آن‌ها را دنبال خواهند کرد. و بدان سبب است که بیشتر دانشمندان معتقدند که اصلاح واقعی جوامع در دست مادر است و همانطور که می‌دانیم مشارکت مادران در خدمات اجتماعی نقشی مهم‌تر برای آنان است و از بهترین آن‌ها مبارزه با بیماری‌های روانی و جسمی است.

۱۱- گزینه «۳»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

از مسئولیت‌های مادران آن است که: «به مسئولیت‌های اجتماعی و خانوادگی توجه نمایند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به کارهای جامعه اعتقادی نداشته باشند و به تربیت فرزندان بپردازند.

گزینه «۲»: با بیماری‌ها مبارزه کنند و پزشکانی ماهر برای جوامع بشوند.

گزینه «۴»: در خارج از خانه در کارهای مهم مشارکت نمایند.

۱۲- گزینه «۲»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

ترجمه عبارت: «اهمیت نقش زنان در اصلاح جوامع» است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اختصاص داشتن تربیت فرزندان فقط به مادران است.

گزینه «۳»: توجه مادران به نقش خود فقط در خانه است.

گزینه «۴»: احترام بیشتر برای مادرانمان در خانه‌ها است.

۱۳- گزینه «۱»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

در گزینه «۱»، «حرفین» غلط است و فعل «تُشاهدُ» مضارع باب «مُفاعَلَة» است و یک حرف زائد دارد.

۱۴- گزینه «۳»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

در گزینه «۳»، مبنی غلط است.

۱۵- گزینه «۱»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

تمامی موارد ذکر شده نادرست‌اند و «أهم» فعل نیست، بلکه اسم تفضیل و صفت است.

۱۶- گزینه «۴»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۵ و ۷)

کلمه «أَفْضَلُ» اسم تفضیل و مجرور به حرف جرّ «من» است ولی در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب: «خَيْرٌ، أَعْلَى، أَجْمَلُ» خبر برای مبتدا هستند.

۱۷- گزینه «۱»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۳۶ و ۳۷)

فعل «فَعَلْتُ» به‌عنوان فعل شرط و فعل «وَجَدْتُ» به‌عنوان جواب شرط می‌باشد.

۱۸- گزینه «۳»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

کلمه «مَقْدَسٌ» اسم مفعول از فعل ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» است، ولی در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب: «الْمُتَوَكِّلِينَ / الطَّلَاب (جمع الطَّالِب) / نَاهِيًا» اسم فاعل می‌باشند.

۱۹- گزینه «۴»

(مبیر همایی، قواعد، صفحه ۲۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: اسم مفعول ثلاثی مجرّد، در گزینه «۲»: اسم مبالغه و در گزینه «۳»: اسم المكان المجرّد آمده است.

۲۰- گزینه «۴»

(علیرضا قلی‌زاده، مکالمه، صفحه ۳۹)

تعداد بازیکنان در فوتبال چند نفر است؟ بیشتر از یازده بازیکن در یک تیم هستند. (نادرست است).

ریاضی و آمار (۲)

۲۱- گزینه ۳»

(سامان اسپهر ۳، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

فقط عبارات «الف» و «ث» جمله خبری هستند که قابل ارزش گذاری هستند.
ارزش عبارت «پ» قابل تعیین نیست، پس گزاره نیست.
عبارات «ب» و «ت» خبری نیستند.

۲۲- گزینه ۱»

(مهمر همیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۶)

ترکیب فصلی زمانی نادرست است که همه گزاره‌ها نادرست باشند چون ۴ گزاره داریم پس تعداد کل حالات ارزشی آن‌ها (تعداد ردیف‌های جدول ارزشی گزاره‌های آن‌ها) $2^4 = 16$ می‌شود که نادرستی همه آن‌ها تنها در یک حالت است و در این حالت ترکیب فصلی آن‌ها نادرست می‌شود و به ازای ۱۵ حالت باقیمانده که حداقل یکی از گزاره‌ها درست باشد، ترکیب فصلی آن‌ها دارای ارزش درست می‌شود.

۲۳- گزینه ۱»

(مهریس همزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۷)

p	q	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Rightarrow p$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	ن	د
ن	ن	ن	د

۲۴- گزینه ۱»

(کوروش داوری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۶)

چون $p \vee \sim p \equiv T$ است، پس ارزش $(p \wedge \sim p) \vee r$ باید درست باشد و چون $p \wedge \sim p \equiv F$ است، ارزش r باید درست باشد.

۲۵- گزینه ۱»

(علی حسینی‌نوه، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

زمانی که $p \Leftrightarrow q$ دارای ارزش نادرست باشد، دو گزاره p و q دارای ارزش غیر یکسان هستند. بنابراین $(p \wedge q)$ دارای ارزش نادرست است. پس نتیجه می‌گیریم:

r	$p \wedge q$	$r \Rightarrow (p \wedge q)$
د	ن	ن
ن	ن	د

ارزش گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r$ هم‌ارزش نقیض r است.

۲۶- گزینه ۲»

(مهمر همیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

همواره $p \wedge \sim p \equiv F$ پس گزاره $(p \wedge \sim p) \Rightarrow p$ به انتهای مقدم درست است. ولی ارزش گزینه ۴» به ارزش p بستگی دارد و ممکن است درست یا نادرست باشد. در گزینه‌های ۱» و ۳» مقدم همواره درست است.

۲۷- گزینه ۱»

(کوروش داوری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۷)

ارزش گزاره $(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q)$ را در تمام حالت‌ها بررسی می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} p \equiv T, q \equiv T &\rightarrow \left(\frac{T \wedge F}{F} \right) \vee \left(\frac{T \Rightarrow T}{T} \right) \equiv T \\ p \equiv T, q \equiv F &\rightarrow \left(\frac{T \wedge T}{T} \right) \vee \left(\frac{T \Rightarrow F}{F} \right) \equiv T \\ p \equiv F, q \equiv T &\rightarrow \left(\frac{F \wedge F}{F} \right) \vee \left(\frac{F \Rightarrow T}{T} \right) \equiv T \\ p \equiv F, q \equiv F &\rightarrow \left(\frac{F \wedge T}{F} \right) \vee \left(\frac{F \Rightarrow F}{T} \right) \equiv T \end{aligned} \right\} \text{همواره ارزش درست دارد.}$$

۲۸- گزینه ۲»

(فرشید کریمی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۸)

اگر آن عدد را x در نظر بگیریم، جذر آن عدد برابر \sqrt{x} و مربع نصف آن عدد $\frac{x^2}{4}$ و معکوس آن $\frac{1}{x}$ است. پس:

$$\frac{x^2}{4} - \sqrt{x} > \frac{1}{x}$$

۲۹- گزینه ۴»

(مهمر همیری، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۸)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» با اضافه کردن یک عدد ثابت به طرفین یک نامساوی، جهت آن عوض نمی‌شود.
گزینه ۲» وقتی دوطرف نامساوی را در عددی منفی ضرب می‌کنیم، جهت نامساوی باید عوض شود؛ یعنی:

$$x > y \Rightarrow -4x < -4y$$

گزینه ۳» نمی‌توانیم $\sqrt{2}$ را از صورت و مخرج کسر ساده کنیم، چون در مخرج کسر علامت جمع وجود دارد.

ولی در رابطه گزینه ۴» حاصل عبارت به‌درستی به‌دست آمده‌است:

$$\sqrt{(1-\sqrt{2})^2} = \overset{\text{منفی}}{1-\sqrt{2}} = -(1-\sqrt{2}) = \sqrt{2}-1$$

۳۰- گزینه ۲»

(مهریس همزه‌ای، توابع ثابت، چند جمله‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

مؤلفه‌های دوم تابع (y ها) باید یکسان باشد:

$$\left. \begin{aligned} \sqrt{z} = 3 &\Rightarrow z = 9 \\ m - 1 = 3 &\Rightarrow m = 4 \\ \frac{k}{2} - 1 = 3 &\Rightarrow k = 8 \\ n - 4 = 3 &\Rightarrow n = 7 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{2n - k + z}{\frac{1}{2}m} = \frac{2(7) - 8 + 9}{\frac{1}{2}(4)} = \frac{15}{2}$$

۳۱- گزینه ۱»

(مهمر همیری، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

ضابطه تابع ثابت به فرم $f(x) = k$ است که در آن k مقداری ثابت است و همواره نمودار آن بر روی خطی موازی محور x ها قرار دارد.
تذکر: گزینه ۴» تابع نیست.

حال میانگین a ، b و c را می‌یابیم:

$$\frac{a+b+c}{3} = \frac{۳۶+۶+۳}{3} = \frac{۴۵}{3} = ۱۵$$

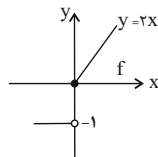
حال مجذور میانگین برابر است با:

$$(۱۵)^2 = ۲۲۵$$

۳۷- گزینه «۲» (مهریس همزه‌ای، توابع ثابت، چند جمله‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

ابتدا نمودار تابع را رسم می‌کنیم. تصویر نمودار بر روی محور y ، برد تابع را نتیجه می‌دهد.

$$R_f = \{y \mid y \geq 0\} \cup \{-1\}$$

۳۸- گزینه «۳» (مهریس همزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

f تابعی همانی است: $y = x$

$$۲ = \frac{۱+۲c}{3} \Rightarrow ۶ = ۱+۲c \Rightarrow c = \frac{۵}{2}$$

$$b+۱=۳ \Rightarrow b=۲$$

$$a=۱-۴a \Rightarrow ۵a=۱ \Rightarrow a=\frac{1}{5}$$

$$۵a+۲c-b = (۵ \times \frac{1}{5}) + (۲ \times \frac{۵}{2}) - ۲ = ۱+۵-۲ = ۴$$

۳۹- گزینه «۳» (مهریس همزه‌ای، توابع ثابت، چند جمله‌ای و همانی، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

چون تابع همانی است، پس مؤلفه‌های دوم و اول هر زوج مرتب باید برابر باشند:

$$a-۳=۱ \Rightarrow a=۴$$

$$a-b=۲ \Rightarrow ۴-b=۲ \Rightarrow b=۲$$

$$f = \{(1,1), (۲,۲)\}$$

$$\Rightarrow a-۲b = ۴-۲ \times ۲ = ۰$$

۴۰- گزینه «۱» (فاطمه ایلقانی، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

تابع همانی را با معادله $f(x) = x$ نمایش می‌دهیم به عبارت دیگر $f(0) = 0$

$$۳-۴k = -۱۱+۵k \Rightarrow -۴k-۵k = -۱۱-۳$$

$$\Rightarrow -۹k = -۱۴ \Rightarrow k = \frac{14}{9}$$

$$f(k+۳) = f(\frac{14}{9}+۳) = \frac{14+۲۷}{9} = \frac{۴۱}{9}$$

۳۲- گزینه «۳» (علی حسینی نوه، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

شکل ضابطه تابع خطی برابر $mx+h$ است، بنابراین:

$$m=۲, g(x)=۲x$$

$$f(x+۱) = kf(x) \Rightarrow k = k^2 \Rightarrow \begin{cases} k=0 \\ k=1 \end{cases}$$

پس مقدار $g(۲)+f(۱)$ برابر است با:

$$g(x)=۲x, f(x)=۱ \Rightarrow g(۲)+f(۱) = ۴+۱ = ۵$$

یا

$$g(x)=۲x, f(x)=0 \Rightarrow g(۲)+f(۱) = ۴+0 = ۴$$

۳۳- گزینه «۴» (مهمر همیری، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

تابع ثابت به صورت $(k \in R)y = k$ است، بنابراین ضریب x باید صفر شود. پس داریم:

$$۴a+۸=0 \Rightarrow ۴a=-۸ \Rightarrow a=-۲$$

۳۴- گزینه «۴» (علی ارجمندی، توابع ثابت، چند جمله‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

هر سال، ۱۲ ماه دارد. بنابراین این تابع، تابعی ثابت است.

۳۵- گزینه «۱» (علی حسینی نوه، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

در تابع f ، نقطه $(۲,۱۴)$ در محدوده ضابطه $ax^2+۲$ است، بنابراین:

$$ax^2+۲ \xrightarrow{(۲,۱۴)} ۴a+۲=۱۴ \Rightarrow ۴a=۱۲ \Rightarrow a=۳$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} ۳x^2+۲, & x \geq 1 \\ bx-۱, & x \leq 1 \end{cases}$$

از طرفی $x=1$ در محدوده هر دو ضابطه است، بنابراین در هر دو باید مقدار یکسانی بدهد:

$$x=1 \Rightarrow ۳x^2+۲ = bx-۱ \Rightarrow b-۱=۵ \Rightarrow b=۶$$

$$\Rightarrow a+b=۳+۶=۹$$

۳۶- گزینه «۳» (مهمر همیری، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

برای یافتن $f(-۴)$ از ضابطه اول استفاده می‌کنیم، زیرا $-۴ < 0$ می‌باشد. داریم:

$$a = f(-۴) \xrightarrow{-۴ < 0} a = ۲(-۴)^2 + ۴ = ۳۶$$

برای یافتن $f(۱)$ از ضابطه دوم استفاده می‌کنیم، زیرا $۰ \leq ۱ \leq ۲$ می‌باشد. داریم:

$$b = f(۱) \xrightarrow{0 \leq 1 \leq 2} b = ۲(۱) + ۴ = ۶$$

برای یافتن $f(۳)$ از ضابطه سوم استفاده می‌کنیم، زیرا $۳ > ۲$ می‌باشد. داریم:

$$c = f(۳) \xrightarrow{3 > 2} c = ۲(۳) - ۳ = ۳$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۱- گزینه ۲»

(معمد نورانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸ و ۱۹)

تذکره دولتشاه، شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۴۲- گزینه ۱»

(معمد نورانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲» رواج یافتن فنون و صنایع ادبی و توجه به ظاهر سازی (ویژگی ادبی نثر) - جایگزین شدن نثر ساده به جای نثر فنی (ویژگی زبانی نثر)
گزینه ۳» رواج تاریخ نویسی به نثر ساده (ویژگی زبانی نثر) - رواج یافتن غزل‌های عاشقانه و عارفانه (ویژگی ادبی شعر)
گزینه ۴» ورود لغات ترکی و مغولی به زبان فارسی (ویژگی زبانی نثر) - ضعیف شدن تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان (ویژگی فکری نثر)

۴۳- گزینه ۱»

(سعیر هفغری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵)

«جامع‌التواریخ» به نثری عالمانه و پخته نوشته شده است.
کتاب عشاق‌نامه در قالب «مثنوی» است.

۴۴- گزینه ۱»

(سعیر هفغری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵ و ۱۷)

کتاب «فخرالدین» عراقی: لمعات / کتاب عبید زاکانی: صد پند

۴۵- گزینه ۴»

(سعیر هفغری، سبک عراقی، صفحه ۳۶)

الف) وجود «هر» ویژگی زبانی سبک خراسانی است.
ب) وجود «اندر» ویژگی زبانی سبک خراسانی است.

۴۶- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا علویان، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

درون‌مایه این بیت «غم‌گرایی» است که در حیطه مفاهیم دوره عراقی جای می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» شادی‌گرایی
گزینه ۲» رواج روحیه حماسی و پهلوانی
گزینه ۴» خرد‌گرایی

۴۷- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا علویان، سبک عراقی، صفحه ۳۸)

با توجه به مفهوم و توصیفات به‌کار رفته در ابیات «۱، ۲ و ۳» می‌توان گفت نوعی واقع‌گرایی و توجه به دنیای بیرون در این ابیات به چشم می‌خورد در حالی‌که در بیت گزینه ۴» از یکی از مفاهیم عرفانی و فلسفی (ذهن‌گرایی) سخن گفته شده است.

۴۸- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا علویان، سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

محاكمة اللغتين به ترکی نوشته شد.

۴۹- گزینه ۲»

(معمد نورانی، تشبیه، صفحه ۲۹)

تشبیه گسترده: زلف چو چوگان

تشبیه فشرده: گوی دل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» هر که چون ذره، روی چو خورشید (هر دو «تشبیه گسترده» است).

گزینه ۳» تو [چون] مرغ (تشبیه گسترده)

گزینه ۴» آتش مهر (تشبیه فشرده)

۵۰- گزینه ۳»

(سعیر هفغری، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

تشبیهات این بیت، وجه شبه ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» مشبه: شناسه «زند» (او) / مشبه‌به: دیوانه، پروانه / وجه شبه: بر آتش زدن /

ادات تشبیه: وار

گزینه ۲» مشبه: تو / مشبه‌به: سلیمان / وجه شبه: به شادروان بودن و انگشتی داشتن /

ادات تشبیه: وش

گزینه ۴» مشبه: رخت / مشبه‌به: سیم / وجه شبه: سپید / اادات تشبیه: گون

۵۱- گزینه ۴»

(سعیر هفغری، مجاز، صفحه ۵۱ تا ۵۳)

سنبل: مجاز از مو / گل: مجاز از چهره

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» رخ: مجاز از پیشانی

گزینه ۲» بت: مجاز از زیبارو

گزینه ۳» سینه: مجاز از دل

۵۲- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان، تشبیه، صفحه ۲۹)

«خنجر غم» در این گزینه تشبیه فشرده اضافی است در حالی که در سایر گزینه‌ها تشبیه فشرده غیراضافی (اسنادی) به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: من چراغم

گزینه «۲»: شعر، فرزند ماست

گزینه «۴»: من مرغ غزلخوان بودم

۵۳- گزینه «۳»

(افشین کیانی، ترکیبی)

الف) خانه زنجیر ← تشبیه / شیون کردن زنجیر ← تشخیص

ب) کسی چون تو ← تشبیه / مرگ، حیثیت داشته باشد ← تشخیص

تشریح سایر ابیات:

ج) دل سنگ: تشخیص

د) باغ آشنایی: تشبیه

۵۴- گزینه «۲»

(افشین کیانی، تشبیه، صفحه ۲۶)

صبح رویت (۱) / رویت به سپیده سحرگاه (۲) / رویت به ماهتاب (۳)

دفتر حسن (۱) / خط و خال [مانند] فهرست (۲) / پرده اجمال‌ها (۳)

تعداد تشبیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جام شفق (۱)

گزینه «۳»: ایام گل چو عمر (۱) / باده گلگون (۲)

گزینه «۴»: چون حلقه (۱)

۵۵- گزینه «۳»

(افشین کیانی، مجاز، صفحه ۵۳)

«درخت گل»: معشوق (مجاز به علاقه شباهت)

۵۶- گزینه «۲»

(مهمر نورانی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

مصراع صورت سؤال و گزینه «۲» سه پایه آوایی دارند.

جَف تَ بَد حَا	لَا نَ خُش حَا	لَا نَ شُ دَم
دَلَم رَا طَا	قَاتِ هِج رَت	نَ بَا شُد
۱	۲	۳

سایر گزینه‌ها دارای چهار پایه آوایی هستند:

گزینه «۱»: کَ دَرِ آ / فَرِی نِش / زِ یَک گو / دَرند

گزینه «۳»: کُ نون رَز / مِ سَه رَا / بَ رَس تَم / شِ نو

گزینه «۴»: اَ گَرِ یَا / یِ دَر دَا / مَ نَا رِی / چَ کوه

۵۷- گزینه «۱»

(مهمر نورانی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

وزن ابیات:

الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

ب) مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن مستفعِلن

ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن

د) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۵۸- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی هسان (۱)، ترکیبی)

با توجه به نوع پایه‌های آوایی بیت صورت سؤال، فقط عبارات گزینه «۳» می‌تواند جایگزین پایه‌های آوایی خالی باشد.

شکل کامل بیت:

«همچو خواجه هر که جان در پای جاتان می‌فشاند / روح پاکش را ز جنت حورِ رضوان می‌فرستد»

هم	چ	خا	جو
آ	ش	نا	شد
-	U	-	-

حو	ر	رض	وان
سو	ی	یا	ری
-	U	-	-

۵۹- گزینه «۲»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن

ب، د) فَعْلَاتن فَعْلَاتن فَعْلَاتن فَعْلَاتن

ج) مفاعیلن مفاعیلن فَعْلن

ه) فَعْلن فَعْلن فَعْلن فَعْلن

۶۰- گزینه «۲»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

پَ نَا زِی	م دَس تِی	کَ اَن گو	ر چید
مَ رِی زَا	د پا یِی	کَ دَر هم	فِ شُرَد
- - U	- - U	- - U	- U
فَعْلن	فَعْلن	فَعْلن	فَعْل

وزن سایر ابیات: مفاعیلن مفاعیلن فَعْلن

کتاب (۲)

۶۱- گزینه «۱»

(بهر روز یقی، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱)
مطابق برخی روایت‌ها، خسرو پرویز از جمله فرمانروایانی بود که توسط حضرت محمد (ص) به اسلام دعوت شد اما دعوت پیامبر را نپذیرفت و به باذان، حاکم ایرانی یمن امر کرد که به حجاز رود و آن حضرت را دستگیر و روانه تیسفون کند.

۶۲- گزینه «۴»

(بهر روز یقی، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱ و ۸۲)
- سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ جسر یا پل، بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.
- پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند، سرنوشته حکومت ساسانی را قطعی کرد.
- خبر پیروزی خیره‌کننده اعراب مسلمان بر رومیان در شام، موجب تقویت روحیه و انگیزه جنگاوران عرب در قادسیه شد.
- پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولا گردهم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند.

۶۳- گزینه «۴»

(مهری کرار، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۶۷ و ۷۱)
- دبیر عباسیان ابن مقفع بود که توسط خودشان به قتل رسید.
- دیوان رسایل به نام انشاء و دیوان خراج به استیفاء نیز نامیده می‌شد.

۶۴- گزینه «۲»

(مهری کرار، امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۹)
- در میان خلفای اموی، عمر بن عبدالعزیز هشتمین خلیفه این سلسله، شیوه‌ای متفاد در حکومت اتخاذ کرد و تصمیم گرفت که به کتاب خدا و سنت پیامبر عمل نماید.
- شیعیان و پیروان علی (ع) که به علویان معروف بودند به همراه موالی و خوارج؛ مهم‌ترین گروه مخالفان امویان را تشکیل دادند.

۶۵- گزینه «۱»

(علی‌مهر کریمی، امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۶)
معاویه که خود را سیاست‌مداری اهل مدارا و مسالمت‌جو نشان می‌داد، انتقاد و اعتراض برخی شیعیان مانند حجر بن عدی و عمرو بن حمق را تحمل نکرد و دستور به قتل آن‌ها داد.

۶۶- گزینه «۳»

(علی‌مهر کریمی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۷)
خلیفه دوم (عمر بن خطاب) درآمدهایی فراوانی را از سرزمین‌های فتح شده که به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شده بود به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد نحوه توزیع عطایا اگر چه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

۶۷- گزینه «۱»

(سپار رشیان، قرکبی، صفحه ۱۰ و ۱۵)
مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد و مطابقت با عقل از روش‌های سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی می‌باشند. / کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم هستند.

۶۸- گزینه «۲»

(سپار رشیان، قرکبی، صفحه‌های ۴، ۶، ۷، ۱۷ و ۱۸)
مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و ممکن است برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. / در تاریخ‌نگاری روایی مورخ همه روایت‌های موجود را با ذکر اسناد و منابع ذکر می‌کند. در تاریخ‌نگاری تحلیلی، مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار روایت‌های مربوط به یک رویداد، آن را تحلیل و تفسیر می‌کند. تاریخ طبری از سری کتاب‌های تاریخ عمومی - شاهنامه از سری کتاب‌های تاریخ منظوم - تاریخ بیهقی از سری کتاب‌های تاریخ سلسله‌ای - عجائب‌المقدور فی‌نوائب تیمور از سری کتاب‌های تک‌نگاری است.

۶۹- گزینه «۲»

(مانره شاهمرادی، قرکبی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷، ۲۹ و ۳۲)
تشریح عبارت نادرست:
الف) گرچه در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به‌بتهای، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است، اما با بررسی دقیق‌تر شواهد و مدارک متوجه می‌شویم که علل و عوامل مهم‌تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است. برخی آیات قرآن بیانگر آن است که مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند. علاوه بر آن نقش رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت‌های طایفه‌ای را نیز نمی‌توان در دشمنی با رسول خدا در مکه نادیده گرفت.
ت) پیمان عقبه دوم بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود، زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف به ویژه اوس و خزرج در آن حضور داشتند.

۷۰- گزینه «۴»

(مانره شاهمرادی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷ و ۴۰)
پاسخ عبارت:
الف) پیمان نامه عمومی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود. این پیمان‌نامه، حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آن‌ها را با یکدیگر مشخص می‌کرد.
ب) غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در حجاز تضعیف کرد.
پ) رسول خدا در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، برای مقابله با تهدیدات رومیان، به‌سوی سرحدات شام حرکت کند.
ت) هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، عبدالله بن ابی‌ان‌ها را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده باری داد.

۷۱- گزینه «۳»

(پهروز یغی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۳ و ۷۴)

- امام کاظم (ع) شیعیان را از همکاری با حکومت عباسی منع می کرد و به دستور مهدی و هارون عباسی به زندان افتاد.
- اسماعیلیه شاخه ای از مذهب شیعه هستند که اسماعیل پسر امام جعفر صادق (ع) را که قبل از آن حضرت وفات یافته بود به عنوان امام هفتم می شناسند.

۷۲- گزینه «۲»

(پهروز یغی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۵ و ۷۷)

- از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد.
- هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلیه و دیگر معارف بود.
- فاطمیان در برخی از هنرها مانند شیشه گری، بلور سازی و سفالگری به نوآوری پرداختند.

۷۳- گزینه «۳»

(مهری کارران، امویان برمسند قدرت، صفحه ۶۱ و ۶۳)

الف) عبدالرحمن اشعث که از سوی حجاج حاکم عراق به فرماندهی سپاهی مأمور جنگ با خوارج و ربیب پادشاه کابل شده بود، چون نمی خواست از عراق دور شود، به همراه سپاهیانش بر حجاج و خلیفه اموی شورش کرد.
ب) دعوت عباسی به دنبال پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش و استقرار او در خراسان، وارد مرحله سرنوشت سازی شد.

۷۴- گزینه «۲»

(مهری کارران، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۶۶ و ۷۰)

- عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت خلافت خویش بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند، تأکید می کردند.
- با پایان گرفتن حکومت مأمون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی به تدریج حکومت عباسیان نیز رو به ضعف و انحطاط گذاشت.

۷۵- گزینه «۱»

(علی مظهر کریمی، ترکیبی، صفحه ۴۵، ۵۳ و ۵۴)

معاویه پسر ابوسفیان که توسط امام علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به پنهانگی خونی خواهی عثمان به سرکشی پرداخت و معاویه و برادرش یزید، که در جریان فتح شام فرماندهی بخشی از سپاه مسلمانان را برعهده داشتند، یکی پس از دیگری از سوی عمر (خلیفه دوم) به حکومت این منطقه منصوب شدند. معاویه با فریب کاری و تبلیغات فراوان، پشتیبانی کامل مردم شام را نسبت به خود و خاندانش جلب کرد.

۷۶- گزینه «۲»

(علی مظهر کریمی، امویان برمسند قدرت، صفحه های ۵۶، ۵۷ و ۵۹)

نخستین خلیفه ای که با زور و غلبه نظامی، زمام امور را به دست گرفت معاویه پسر ابوسفیان بود. او با تعیین ولیعهد برای خود نخستین گام را برای موروثی کردن خلافت برداشت، او همچنین دشنام گویی و اهانت به علی (ع) را به اجبار رسم کرد.
نکته: عمر بن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه اموی، اهانت و دشنام به امام علی (ع) را منع کرد.

۷۷- گزینه «۱»

(سارا معصوم زاده، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۳ و ۷۵)

امام کاظم تا سال ۱۶۹ قمری در مدینه به بیان تعالیم اسلام و تربیت شاگردان اشتغال داشت از اواخر دوران مستنصر حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ های صلیبی وضعیت آن را بدتر کرد.

۷۸- گزینه «۲»

(سپهر رهاییان، اسلام در مکه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

یکی از مشخصات آیین بت پرستی، بی اعتقادی به جهان پس از مرگ بود. بت پرستان برای خدایان خود قربانی ها و نذرهای فراوانی اهدا می کردند و برای آن ها عبادتگاه ها و معابدی می ساختند و همچنین سنت ابراهیمی حج را به جا می آوردند ولی آن را با عقاید شرک آلود خود مخلوط کردند. در برخی از مناطق شبه جزیره عربستان مانند یثرب، یمن و طائف کشاورزی وجود داشت.

۷۹- گزینه «۳»

(سپهر رهاییان، اسلام در مکه، صفحه ۲۰ و ۲۱)

از جمله شاخص ترین ارزش های حاکم بر نظام قبیله ای، افتخار به حسب و نسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی اطاعت بی چون و چرا از رئیس یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی قید و شرط از افراد قبیله در هر شرایطی است. پیامبر (ص) پیش از تولد پدر خود عبدالله و در سن شش سالگی مادر خود، آمنه را از دست داد. پیامبر نخست تحت سرپرستی جدش عبدالمطلب قرار گرفت.

۸۰- گزینه «۱»

(مانند شاهمرادی، اسلام در مکه، صفحه ۲۵)

ترتیب وقایع رخ داده در زمان زندگی پیامبر پیش از بعثت به صورت زیر می باشد:
شرکت در جنگ فجار ← شرکت در حلف الفضول ← سفر تجاری به شام به همراه سرمایه خدیجه ← نصب حجر الاسود

جغرافیا (۲)

۸۱- گزینه «۴»

(بهر روز یفیی، نواحی فرهنگی، صفحه ۷۴ و ۷۵)

- در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.
- جغرافی‌دان‌ها برای مطالعه و شناخت تنوع فرهنگی، سطح زمین را به نواحی فرهنگی تقسیم کرده‌اند.

۸۲- گزینه «۲»

(بهر روز یفیی، نواحی فرهنگی، صفحه ۶۹، ۷۰ و ۷۱)

- منظور از یک خانواده زبانی، گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند، برای مثال مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند، اما همگی جزء خانواده زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند؛ زیرا ریشه مشترک دارند و زبان قوم‌سامی، زبان مردم عرب و یهود است و یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان، در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی، معروف به عصر اکتشافات جغرافیایی آغاز شد.

۸۳- گزینه «۲»

(مهری کاردان، نواحی زیستی، صفحه ۵۸)

- انسان رکن مهم زیست‌کره (بیوسفر) است و بیابان‌ها حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند.

۸۴- گزینه «۴»

(مهری کاردان، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۹ و ۵۰)

- الف) دماغه ماسه‌ای از جمله اشکال فرسایش تراکمی در سواحل محسوب می‌شود.
- ب) برخان‌ها تپه‌های هلالی شکل و منفرد هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند.

۸۵- گزینه «۲»

(سارا معصوم‌زاده، نواحی زیستی، صفحه ۵۵ و ۵۷)

- الف) زیست‌بوم‌ها در مدل طبقه‌بندی واتیکر:
- ۱) توندرا ۲) جنگل‌های تایگاه ۳) جنگل‌های منطقه معتدله ۴) جنگل‌های برگ‌ریزان و حاره‌ای و موسمی ۵) بی‌شمار، علفزار ۶) علفزار منطقه معتدل، بیابان سرد ۷) بیابان‌های جفت‌مداری ۸) ساوان ۹) جنگل‌های بارانی استوایی
- ب) در روش‌های جدید، یکی از معیارهای مورد استفاده برای تمایز زیست‌بوم‌ها از یکدیگر «میزان تولید ماده آلی» و سرعت رشد گیاهان هر زیست‌بوم است.
- پ) انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است. در حالی که در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.

۸۶- گزینه «۱»

(سوار رضاییان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱ و ۱۶)

- بازارهای شاور بانکوک از نواحی‌ای می‌باشد که انسان‌ها آن‌ها را به وجود می‌آورند. در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی است.

۸۷- گزینه «۳»

(سوار رضاییان، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶، ۲۲ و ۲۵)

- یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد. درصد نیتروژن موجود در هواکره (۷۸) و درصد اکسیژن موجود در هواکره (۲۱) است. در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود یا کم و زیاد شود و مرزهای نواحی تغییر کنند.

۸۸- گزینه «۴»

(سوار رضاییان، نواحی آب و هوایی، صفحه‌های ۲۷، ۳۰ و ۳۱)

- بارش‌های بهاری بیشتر از نوع همرفتی هستند. بارندگی سیکلونی جبهه‌ای بیشتر در محل جبهه به وجود می‌آید، جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند. در بارندگی کوهستانی با بالا رفتن ابرها در امتداد دامنه کوه‌ها دمای آن‌ها کاهش پیدا کرده و نمی‌تواند رطوبت را نگه دارد و در نتیجه بارندگی شکل می‌گیرد. طبق تقسیم‌بندی نواحی آب و هوایی، در آب و هوای خشک اختلاف دما زیاد است. در اقلیم سرد، در بیشتر مواقع بارش به صورت برف دیده می‌شود.

۸۹- گزینه «۱»

(مانتره شاهمرداری، ترکیبی، صفحه‌های ۲۸، ۳۲، ۳۴ و ۳۱)

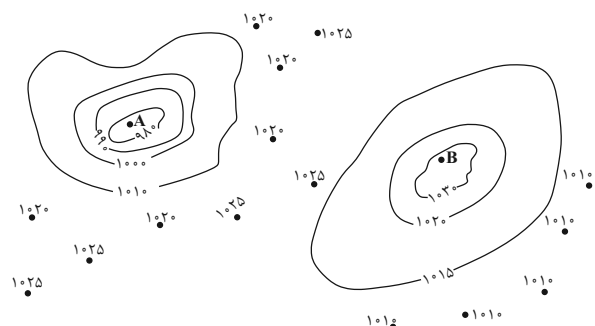
تشریح عبارت نادرست:

- ب) بارندگی سالانه در بیابان‌ها کم‌تر از ۵۰ میلی‌متر است.
- پ) علت اصلی به وجود آمدن بیابان‌ها در برخی سواحل قاره‌ها مانند سواحل امریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا است.

۹۰- گزینه «۲»

(مانتره شاهمرداری، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۵ و ۳۶)

- شکل B از نواحی آنتی سیکلون یا پرفشار است.
- مرکز منطقه کم فشار با حرف L نمایش داده می‌شود که فشار به سمت مرکز منطقه کم می‌شود.
- در نقشه‌های هواشناسی، نقاطی که فشار برابر دارند، با خطوط منحنی به یکدیگر وصل می‌شوند. به این خطوط منحنی‌های هم فشار یا ایزوبار گفته می‌شود.

جغرافیا (۲) «آشنا»

۹۱- گزینه «۳»

(کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۲ و ۳ کتاب درسی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به تصویر (الف) است.

گزینه «۲»: مربوط به تصویر (الف) است.

گزینه «۴»: مربوط به تصویر (ب) است.

۹۲- گزینه «۱»

(کتاب جامع، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱ کتاب درسی)

در چهل سال اخیر، با ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران، نواحی صنعتی پیرامون این شهر شکل گرفته است. به وجود آمدن این نواحی صنعتی، تهران را به مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور تبدیل کرده است. بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند، از دیدنی‌های جالب توجه آسیای جنوب شرقی است.

۹۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳ کتاب درسی)

چون سطح دریا ارتفاع صفر می‌باشد بنابراین اختلاف ارتفاع ۸۰۰۰ متر است بنابراین:

$$\begin{array}{r|l} 1000 & 6 \\ 8000 & x \\ \hline x = \frac{8000 \times 6}{1000} = 48 & \text{اختلاف دمای دو نقطه} \end{array}$$

دمای هوا پیما $16 - 48 = -32$

۹۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع، ناهواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۱ کتاب درسی)

در هواز دگی فیزیکی، سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر خرد می‌شوند اما در ترکیب شیمیایی آن‌ها تغییری به وجود نمی‌آید. در نواحی گرم‌وخشک به علت اختلاف بالای دما در شب و روز، خردشدن سنگ‌ها به تشکیل و تکامل خاک در آن مناطق می‌انجامد. در هواز دگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هواز دگی شیمیایی‌اند. مثال‌های این هواز دگی را در عبارتهای (ج) و (د) در صورت سؤال می‌توان مشاهده کرد.

۹۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳ کتاب درسی)

محدوده X-Y، استوا و محدوده A-B، ناحیه قطبی را نمایش می‌دهد. میزان تولید ماده آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، در جنگل‌های بارانی استوایی بیش از سایر زیست‌بوم‌های کره زمین است.

۹۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع، نواحی فرهنگی، صفحه ۶۹ کتاب درسی)

الف) زبان نظامی از ارتباطات است که در آن، معنی الفاظ را فقط گروه خاصی که در آن مشترک‌اند، درک می‌کنند و می‌فهمند و برای گروه دیگر، معنایی ندارد. ب) انسان‌ها از طریق زبان، اطلاعات، تجربه‌ها، ارزش‌ها و آداب و رسوم خود را به دیگران و به نسل بعدی منتقل می‌کنند. ج) مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران همگی جزء خانواده زبانی هندی و اروپایی محسوب می‌شوند.

۹۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵ و ۶ کتاب درسی)

الف) معیارهای طبیعی ناحیه‌بندی: ناهواری‌ها، آب و هوا، پوشش گیاهی، خاک و نظایر آن. ب) معیارهای انسانی ناحیه‌بندی: جمعیت، اقوام (قومیت‌ها)، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی و نظایر آن. ج) خاک چرنوزیوم: خاک حاصلخیز غنی از مواد آلی و ریشه علفزارها است.

۹۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع، انسان و ناحیه، صفحه ۱۷ کتاب درسی)

الف) (طبق نقشه ۲ صفحه ۱۷) کشورهای افغانستان و پاکستان توسط مرز بین‌المللی از هم جدا شده‌اند. ب) قوم پشتون (ناحیه انسانی) در هر دو کشور گسترده شده است. (طبق نقشه ۲ صفحه ۱۷)

۹۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۲ و ۳۳ کتاب درسی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) بخش عمده‌ای از کشور ما را مناطق خشک و بیابانی تشکیل می‌دهد. ب) تکه تکه ماکان از نوع بیابان‌های سرد است. ت) این نظر، تفکر برخی مردم است اما ثبت دره مرگ و العزیز به عنوان گرم‌ترین نقاط جهان واقعیت دیگری را بیان می‌کند.

۱۰۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع، نواحی زیستی، صفحه ۶۰ کتاب درسی)

بالا آمدن سطح آب دریا: تغییرات آب و هوایی و گرم شدن کره زمین موجب آن می‌شود که سطح آب دریاها بالا بیاید. همچنین، وقوع توفان‌ها، هاریکن، و سونامی (زمین لرزه دریایی) موجب هجوم امواج به ساحل و تخریب تأسیسات ساحلی می‌شود. در این صورت، ساکنان نواحی ساحلی باید تأسیسات را به نواحی عقب‌تر منتقل کنند. این کار برای آنها هزینه زیادی دارد. آلودگی: آلودگی‌های ناشی از عبور و مرور کشتی‌های نفت‌کش، تخلیه پساب‌های صنعتی کارخانه‌ها و فاضلاب‌های شهری، که به طور مستقیم از طریق رودها به دریا تخلیه می‌شوند، همچنین تجمع گردشگران در نواحی ساحلی موجب تولید انبوه زباله و انواع آلودگی‌ها در سواحل شده است.

جامعه‌شناسی (۷)

۱۰۱- گزینه «۱»

(کوثر شاه‌سین، جهان فرهنگی، صفحه ۵)

- وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد.
- بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد.

۱۰۲- گزینه «۱»

(مهرشار ایمانی‌نسب، جهان فرهنگی، صفحه ۶ و ۸)

- متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
- از نظر دیدگاه اول، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت از جهان ذهنی و جهان فرهنگی مهم‌تر است.
- دیدگاه دوم جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌داند، این گروه جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند.

۱۰۳- گزینه «۳»

(مهمد عرفان هوشیاری، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱ و ۱۲)

تشریح عبارات:

الف) فرهنگ ژاین

ب) سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

پ) عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان فرهنگ‌ها

۱۰۴- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

- در فرهنگ‌های جبرگرا (عدم وجود تعهد و مسئولیت)، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.
- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.
- نبود ارزش جهان‌شمول عدالت، باعث قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر می‌شود.

۱۰۵- گزینه «۱»

(آزاده میرزایی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

- فرهنگ حق، فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.
- گونه نخست فرهنگ جهانی، با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
- آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد.

۱۰۶- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۵)

- اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم. فرهنگ غرب در این مدت، اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است.
- در استعمار فرانسه، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی استفاده می‌کنند.

۱۰۷- گزینه «۴»

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۳۱)

- استبداد قومی می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند و از روبرویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد.

۱۰۸- گزینه «۲»

(بهروز یثی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۳ و ۲۵)

- استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد. در این استعمار، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.
- در استعمارنو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست‌های کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۱۰۹- گزینه «۲»

(مهمد عرفان هوشیاری، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۹)

- اگر انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند، گمراه می‌شود و حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت.
- اوامیسیم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است.

۱۱۰- گزینه «۱»

(مهرشار ایمانی‌نسب، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۰، ۳۲ و ۳۳)

تشریح عبارات تادرست:

- حقوق انسانی در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است.
- ادبیات مدرن، به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسانی توجهی ندارد.

۱۱۱- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۴)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دنیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

۱۱۲- گزینه «۲»

(بهروز یثی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۳۸)

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (پروتستانتیسم)، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند.
- بخشی از این حرکت‌ها فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند. بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.
- حرکت‌های نوع اول با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند، ولی حرکت‌های نوع دوم، مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

۱۱۳- گزینه «۱»

(بهروز یثی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۲)

- در قرن هجدهم، انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد.
- در فرهنگ دینی، حقوق انسانی مبتنی بر ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان است.

۱۱۴- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی‌نسب، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۳)

- حقوق فطری انسان با دو ابزار عقل و وحی شناخته می‌شود اما حقوق طبیعی بشر، با نظر به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی او شناخته می‌شود.

۱۱۵- گزینه «۴»

(کوثر شاه‌سین، جامعه‌شناسی، صفحه ۵۶)

- فرهنگ ایرانی به رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد.

- چین با آن‌که از مغولان شکست خورده بود، فرهنگ خود را بر آنان تحمیل کرد.
- مسلمانان آسیای جنوب شرقی فارغ از قدرت سیاسی اسلام، از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند.

فلسفه

۱۲۱- گزینه ۱»

(اسماء منتظری، توکی، صفحه ۵ و ۱۶)

آنان که برای جامعه اصالت قائلند، برنامه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی آنان، سمت و سویی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست نیز به «سوسیالیسم» اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است. ملاصدرا، مشغول بودن به امور عادی زندگی را فطرت اول می‌نامد.

۱۲۲- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ و ۱۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هستی‌شناسی که یکی از بخش‌های اصلی فلسفه است پیرامون قوانین کلی و عام حاکم بر هستی بحث می‌کند. (نه خاص)
گزینه «۳»: فلسفه مضاف جزء شاخه‌های فلسفه محسوب می‌شود.
گزینه «۴»: شاخه‌های فلسفه، قوانین وجود شناسی را به محدوده خاصی منتقل می‌کنند.

۱۲۳- گزینه ۲»

(موسی سپاهی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

بخش اصلی فلسفه درصدد بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون وجود است.
گزاره مطرح شده در گزینه «۲» در رابطه با فلسفه صحیح است و در مورد فلسفه اولی نمی‌باشد.

۱۲۴- گزینه ۳»

(راهنما بابائی صومعه کبوری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

هراکلیتوس در نظریه وحدت اضداد می‌گوید که اموری که با هم ضد هستند می‌توانند با یکدیگر جمع شوند، وجود اضداد جهان را می‌سازد و گریزی از تضاد نیست.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نظریه متعلق به فیثاغورس است.
گزینه «۲»: پارمنیدس برای نخستین بار به تفاوت بودن و شدن توجه دقیق کرد.
گزینه «۴»: نظریه متعلق به هراکلیتوس است.

۱۲۵- گزینه ۳»

(کوثر دستورانی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) بنا به قول افلاطون، سقراط در جوانی با پارمنیدس ملاقات کرده است.
(ج) پارمنیدس معتقد بود که ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم.
(ه) تالس خورشید گرفتگی را پیش‌بینی کرده بود.

۱۱۶- گزینه ۲»

(مهمبرخان هوشیاری، جامعه جهانی، صفحه ۵۷)

(الف) در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.
(ب) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت، دومین مرحله از فرایند تکوین نظام نوین جهانی است.
(پ) زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد.

۱۱۷- گزینه ۳»

(سیرمهمبر مرئی ریثانی، تحولات نظام جهانی، صفحه ۶۵ و ۶۶)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به اقتضای بازار مصرف و در جهت کسب منافع کشورهای غربی این کار را انجام می‌دادند.
گزینه «۲»: در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به طرف اقتصاد تک محصولی سوق داده می‌شوند.
گزینه «۴»: تک محصولی شدن اقتصادی باعث از بین رفتن قدرت چانه‌زنی می‌شود.

۱۱۸- گزینه ۲»

(سیرمهمبر مرئی ریثانی، تحولات نظام جهانی، صفحه ۶۷)

دولت - ملت‌ها بر خلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند.

۱۱۹- گزینه ۴»

(کوثر شاه‌مسینی، تحولات نظام جهانی، صفحه ۶۷ و ۶۸)

دولت - ملت‌ها در مسیر توسعه خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند و به دنبال فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند. پس برای هر یک از این مناطق، هویت جدیدی ساختند. هویت‌های جدیدی که برای هر یک از این مناطق جغرافیایی جدید ساخته می‌شود، هویتی قومی و سکولار است.
انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از عوامل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی بودند.
نکته مهم درسی:
دولت - ملت‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است.

۱۲۰- گزینه ۲»

(فاطمه صفری، تحولات نظام جهانی، صفحه ۷۰ و ۷۱)

- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست. بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.
ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.
برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد. این پدیده اغلب نوعی خود باختگی فرهنگی نیز در آن جوامع ایجاد کرد.

روانشناسی

۱۳۱- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷ و ۹۸)

حافظه رویدادی در برگزیده تجربه مشخص است که به یک زمان و مکان مشخصی مربوط می‌شود؛ مانند پرسش «الف»
در حافظه معنایی، دانش عمومی ذخیره می‌شود؛ مانند پرسش «ب» و «ج»

۱۳۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۳)

مطابق آزمایش ابینگهوس با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود.
علت موفق نبودن شما در پاسخ به سؤال درباره تعداد پله‌های خانه‌تان، رمزگردانی نکردن آن موضوع بوده است. در واقع بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم توجهی و نبود رمزگردانی است.
برای بازیابی اطلاعات از حافظه، نشانه‌های درونی (معنایی)، کارآمدتر از نشانه‌های بیرونی (حسی) است.

۱۳۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)

کاهش فاصله یادگیری یک مطلب و یادآوری آن و مرور کارآمد موجب کنترل انتر گذشت زمان در فراموشی می‌شود. یادگیری با استراحت و مطالعه چند حسی مطالب از تداخل مطالب جلوگیری می‌کند.

۱۳۴- گزینه «۳»

(تینا هوارزاه، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

رشد سینه در دختران ← ثانویه
رویش موی صورت در پسران ← ثانویه
تخمک‌گذاری در دختران ← اولیه

۱۳۵- گزینه «۴»

(تینا هوارزاه، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۳ و ۵۴)

صورت صحیح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: از ویژگی‌های دوره نوجوانی ناگهانی بودن آن است.
گزینه «۲»: در دوره نوجوانی ظرفیت شش‌ها سه برابر و ظرفیت قلب دو برابر می‌شود.
گزینه «۳»: تغییراتی که بر توانایی تولید مثل تأثیر می‌گذارند را «ویژگی‌های جنسی اولیه» می‌نامند.

۱۳۶- گزینه «۲»

(تینا هوارزاه، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آن‌ها به سرعت تغییر می‌کند.

۱۲۶- گزینه «۱»

(مهرشار ایمانی نسب، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۷ و ۴۲)

تشریح عبارات نادرست:

ب) در زمان سقراط، جامعه آتن متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود.
ت) سقراط برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرد.
نکته مهم درسی:
در دوران سقراط، جامعه آتن تحت تأثیر سوفسطائیان بود و از طرفی سقراط برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرد.

۱۲۷- گزینه «۳»

(مهمر آقامصالح، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۱)

سقراط می‌گوید: باری اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است، چه نعمتی بالاتر از این‌که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود. اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.

۱۲۸- گزینه «۳»

(مهمر آقامصالح، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

توجه ویژه کانت، فیلسوف قرن هجدهم آلمان به شناخت سبب شد که شاخه معرفت‌شناسی فلسفه رشد بیشتری کند و فیلسوفان بیشتری در دوره جدید بدان بپردازند.

۱۲۹- گزینه «۱»

(مهمر آقامصالح، امکان شناخت، صفحه ۴۸)

شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست.

۱۳۰- گزینه «۴»

(مهرشار ایمانی نسب، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است که به پدیده شناخت می‌پردازد و پدیده شناخت و اندیشیدن را بررسی می‌کند.

نکته مهم درسی:

در معرفت‌شناسی، دیدگاه فیلسوفان درباره اندیشیدن و معرفت و شناخت نیز بررسی می‌شود و هر فیلسوفی به ناچار درباره اندیشیدن و شناخت دیدگاهی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معرفت‌شناسی امروزه به شاخه‌ای مستقل از حیث بررسی از فلسفه تبدیل شده است اما در گذشته شاخه‌ای مستقل نبوده است.
گزینه «۲»: توجه ویژه کانت باعث رشد این بخش شد.
گزینه «۳»: معرفت‌شناسی، شاخه‌ای جدا از فلسفه نیست، بلکه همواره جزء فلسفه بوده و هست.

۱۳۷- گزینه ۱»

(تینا پیوارزاده، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵ و ۵۶)

صورت صحیح گزینه نادرست:

گزینه ۱» سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد.

۱۳۸- گزینه ۲»

(مهرشمار ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۵)

تأثیر مصرف دارو توسط مادر (عامل محیطی) بر کاهش وزن مغز نوزاد (رشد جسمانی) بیانگر این است که رشد جسمانی تحت تأثیر عوامل محیطی قرار گرفته است.

۱۳۹- گزینه ۳»

(مهرشمار ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

طبق فرمایش پیامبر اکرم (ص)، در هفت سال اول باید با رفتار و گفتار پستدیده، کودک را پرورش داد و سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره برد. نکته: حدیث پیامبر اکرم (ص) که مراحل رشد انسان را تا ۲۱ سالگی به سه مرحله تقسیم کرده، مورد توجه قرار گرفته است.

۱۴۰- گزینه ۱»

(مهرشمار ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰ و ۴۱)

رشد به معنای آمادگی زیستی است که مبتنی بر یک برنامه طبیعی است. این که ما انسان‌ها در جنبه‌های بسیاری از رشد شبیه به یکدیگر هستیم، نشان‌دهنده این نکته است که وراثت، خصوصیات مشترکی را در برنامه زیست‌شناختی و طبیعی رشد ما قرار داده است.

۱۴۱- گزینه ۳»

(فاطمه امیری مقدم، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۳)

- در اصل مجاورت وقتی چند شیء کنار هم باشند، ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم.
- در استمرار ما گرایش داریم اشیا را به صورت متصل و پیوسته ببینیم نه مقطع و غیر پیوسته.
در اصل شکل و زمینه ادراک از یک شکل تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند.

۱۴۲- گزینه ۴»

(فاطمه امیری مقدم، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

تشریح عبارات نادرست:

در حافظه حسی حجم ردهای حسی زیاد اما مدت ذخیره‌سازی آن‌ها کوتاه است.
در حافظه کوتاه مدت فقط تا چند دقیقه می‌توان اطلاعات را ذخیره کرد.
حافظه کاری، حافظه‌ای است که به سایر اجزای شناخت خدمت می‌کند و میز کار همه اجزای شناخت است.

۱۴۳- گزینه ۴»

(فاطمه امیری مقدم، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲)

رمزگردانی به سه نوع دیداری، معنایی و شنیداری تقسیم می‌شود. در مثال فوق اعداد به دو مجموعه دوتایی که هر یک مربوط به یک واقعیه مهم است، رمزگردانی شده است و رمزگردانی معنایی صورت گرفته است.

۱۴۴- گزینه ۴»

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

در گزینه ۱»، ۲» و ۳» به ویژگی‌های حسی و ظاهری اشاره شده است که ادراکی هستند، اما در گزینه ۴» نوع پردازش عمیق‌تر و از نوع مفهومی است.

۱۴۵- گزینه ۴»

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۲۰)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نظریه را تشکیل می‌دهد.

گزینه ۲»: فرایندهای ذهنی به واسطه کارکردهای قابل مشاهده آن‌ها بررسی می‌شود.

گزینه ۳»: مواجهه دانشمندان با مسائل برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

۱۴۶- گزینه ۳»

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

الف) از بین محرک‌های مختلف به صدای اذان توجه شده است. ← توجه
ب) مریم به تفسیر اطلاعات پرداخته است و رفتار مادر خود را تفسیر کرده است. ← ادراک

۱۴۷- گزینه ۴»

(ریحانه فرابقشی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۳)

پرت شدن حواس از یک موضوع، بیانگر این است که قبل از آن توجه شکل گرفته و مدتی ادامه داشته است، اما بعد از آن دچار حواس پرتی شده است، این بدین معنی است که تمرکز فرد با مشکل روبه‌رو شده است، اما عدم انتخاب محرک (عدم تصمیم برای گوش دادن به سخن معلم) بیانگر اشکال در توجه است.

۱۴۸- گزینه ۴»

(ریحانه فرابقشی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۶ و ۷۷)

موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و جذابی داشته باشد، عادت را از بین می‌برد و این موضوع اشاره به تغییرات درونی محرک‌ها دارد.

۱۴۹- گزینه ۱»

(ریحانه فرابقشی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۸)

هر دو موقعیت ذکر شده از اهمیت بسیاری برخوردار هستند، این که از دست دادن محرک را فدای هشدار کاذب کنیم یا برعکس، بستگی به اهمیت تکلیف دارد. تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب همراه است.

۱۵۰- گزینه ۱»

(ریحانه فرابقشی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۵)

بسیاری از دانش‌آموزان موضوع خاصی را برای مطالعه انتخاب می‌کنند، ولی برخلاف پیشرفت‌های اولیه، در ادامه تصور می‌کنند، قادر به یادگیری نیستند. یکی از دلایل آن خوگیری است.